

PM 2 2004-02-19 SLUTLIG BEDÖMNING

Fråga om snedvridning av konkurrensen genom kommunalt stöd till enskild näringsidkare (sale-and-leaseback samt uppförande av industribyggnad).

Örebro kommun har genom det kommunala bolaget Örebroporten AB från en enskild näringsidkare förvärvat en fastighet med därpå uppförd industrianläggning för att omedelbart hyra ut samma anläggning tillbaka till näringsidkaren. Örebroporten skall även låta genomföra en tillbyggnad till anläggningen.

Örebroporten Fastigheter AB^[1] (nedan Örebroporten) är ett av Örebro kommun helägt bolag som enligt gällande bolagsordning har som ändamål för sin verksamhet att ”komplettera marknadens utbud av kontors- och industrilokaler för att tillgodose kommunens näringspolitiska intresse av god tillgång på denna typ av lokaler, på kommunens uppdrag lämna näringslivet en god service i frågor om mark- och lokalunntjande samt tillgodose kommunens behov av rörelsefastigheter för särskilda behov”. Något stadgande om obligatoriskt yttrande av kommunfullmäktige i vissa fall finns, trots uttrycklig föreskrift därom i kommunallagen (se vidare nedan), inte införd i bolagsordningen.

Styrelsen för Örebroporten beslutade vid sammanträden den 12 augusti^[2] och den 4 september 2003 (Sty §§ 3:5 och 4:10/03) att från ett större företag (Johnson Pump AB)^[3] låta förvärva industrifastigheten Örebro/Klädeshandlaren 2 samt teckna ett ”projektavtal” avseende en tillbyggnad av fastigheten för maximalt 25 miljoner kronor. Förvärvet av den aktuella fastigheten beslutades av styrelsen för Örebroporten ske genom dotterbolaget^[4] Örebro Rådhus AB under namnändring till Klädeshandlaren AB^[5].

Av ett mellan Johnson Pump AB och Örebro Rådhus AB den 15 september 2003 upprättat köpekontrakt framgår att fastigheten Örebro/Klädeshandlaren 2 omfattar cirka 26.500 kvm markarea jämte därpå uppförd byggnad i form av befintlig industrianläggning. Köpeskillingen uppgår till 18 miljoner kronor och skall erläggas kontant på tillträdesdagen den 1 oktober 2003. Köpekontraktet förutsätter godkännande av styrelsen för Örebroporten. Vidare anger kontraktet att samma dag överenskommits om hyresavtal, projektavtal samt optionsavtal avseende den överlåtna fastigheten.

Av ett mellan kontraktsparterna den 15 september 2003 tecknat ”Hyreskontrakt” framgår att Örebro Rådhus AB till Johnson Pump AB under perioden den 1 oktober 2003 till och med den 31 december 2013 med nio månaders uppsägning och förlängning med ett år i taget upplåter den förvärvade fastigheten till en hyra som av Örebro Rådhus AB förklarats hemlig med stöd av bestämmelsen om affärssekretess i 8 kap. 10 § sekretesslagen (1980:100).^[6]

Av ett av Örebroporten samma dag tecknat ”Optionsavtal” med Johnson Pump AB framgår att Örebroporten har en skyldighet att se till att Örebro Rådhus AB (i avtalet angivet som Klädeshandlaren AB) med ett årligt hemligt belopp avskriver värdet på de tillgångar som utgörs av den aktuella fastigheten med tillbehör samt att parterna under perioden den 1 oktober till och med den 31 december 2013^[7] har en skyldighet att till varandra ömsesidigt köpa respektive sälja samtliga aktier i Örebro Rådhus AB (i avtalet angivet som Klädeshandlaren AB). Köpeskillingen skall därvid utgöras av ett belopp som motsvarar bolagets egna kapital samt ” eget kapital-andel av obeskattade reserver” vid försäljningstillfället.

Såvitt utredningen visat^[8] har Örebro Rådhus AB ännu inte (medio februari 2004) sökt lagfart för det aktuella förvärvet, trots att sådan skall sökas inom tre månader från den tidpunkt fångeshandlingen upprättades^[9], vilket skedde i medio september 2003.

Gällande rätt

Kommunernas allmänna befogenheter regleras i kommunallagen (1991:900) - KL. Av 2 kap. 1 § KL följer att kommunerna får ta hand om endast sådana angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens område eller dess medlemmar och som inte skall handhas enbart av staten, en annan kommun eller landsting eller annan.

Enligt 2 kap. 8 § första stycket KL får kommunen genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet i kommunen. Enligt andra stycket samma paragraf får individuellt inriktat stöd till näringsidkare däremot lämnas enbart vid synnerliga skäl. Kommunallagen ger därmed uttryck för en princip om likabehandling av näringsidkare i kommunen. Kommunalt stöd till näringsidkare får således avse enbart åtgärder som allmänt främjar näringslivet i kommunen eller generellt vänder sig till viss bransch, grupp av näringsidkare eller motsvarande. Sådant stöd kan t.ex. bestå av infrastrukturella investeringar och markberedande åtgärder för industriell verksamhet eller genom att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för småindustri och hantverk. Individuellt stöd får dock inte förekomma så att en enskild näringsidkare får förmåner som inte under motsvarande förhållanden kommer en annan näringsidkare till del.

De begränsningar i kompetenshänseende som kommer till uttryck genom de refererade bestämmelserna gäller även för verksamhet som bedrivs genom kommunala företag.

Kommunala förvärv av fastighet eller byggnad med syfte att denna skall upplåtas till ett enda företag eller företagsgrupp (som dessutom är säljare eller upplåtare av fastigheten eller byggnaden, s.k. *sale-and-leaseback*) har varit föremål för ett antal avgöranden i praxis⁴⁰¹:

I RÅ notis 1973 C:176 upphävde Regeringsrätten ett kommunfullmäktigebeslut att av en enskild industriidkare förvärva en verkstadsanläggning för att upplåta anläggningen åt denne. Regeringsrätten uttalade att det inte utan särskilda skäl kan anses ligga inom en kommuns kompetens att förvärva en industribyggnad av ifrågakvarande slag på villkor att den skall upplåtas till säljaren samt konstaterade att några särskilda skäl inte förelåg i det aktuella fallet.

I RÅ ref. 1967:35 upphävde regeringsrätten ett kommunfullmäktigebeslut att tillskjuta medel till en kommunal industristiftelse så att stiftelsen av en enskild industriidkare kunde förvärva en industribyggnad som var belägen på kommunens mark och upplåta anläggningen (mark och byggnad) åt industriidkaren. Regeringsrätten fastställde att kommunen överskridit sin kompetens då det inte är någon angelägenhet för kommunen att tillhandahålla industrilokaler åt enskilda näringsidkare.

Kommunala beslut om att uppföra industribyggnader eller tillbyggnader med syfte att dessa skall upplåtas till specifika företag har i praxis varit föremål för ett ytterligare antal avgöranden av Regeringsrätten:

I två avgöranden, refererade i RÅ notis 1952 I:271 respektive 1962 I:40, upphävde Regeringsrätten beslut av kommunfullmäktige att uppföra byggnader i syfte att dessa skulle upplåtas åt enskilda industriidkare samt fastställde att kommunerna genom de aktuella besluten överskridit sin kompetens då det inte var någon angelägenhet för dessa att tillhandahålla industrilokaler åt enskilda näringsidkare.

I RÅ notis 1966 I:15, upphävde regeringsrätten ett kommunfullmäktigebeslut att tillhandahålla en kommunal industristiftelse byggnadskreditiv för uppförandet av en möbelfabrik som skulle upplåtas till en inom kommunen verksam företagare. Regeringsrätten bortsåg från kommunens invändning att det kommunala engagemanget enbart var tillfälligt och fastställde att kommunen överskridit sin kompetens då det inte är någon angelägenhet för kommunen att tillhandahålla industrilokaler åt enskilda näringsidkare.

I RÅ notis 1966 I:37 upphävde Regeringsrätten ett kommunfullmäktigebeslut att uppföra en byggnad (utbyggnad av befintlig anläggning med en ny maskinhall) för en enskild industriidkares räkning och fastställde att kommunen överskridit sin kompetens då det inte är någon angelägenhet för kommunen att tillhandahålla industrilokaler åt enskilda näringsidkare.

I RÅ notis 1966 I:102 upphävde Regeringsrätten ett kommunfullmäktigebeslut att uppföra en byggnad (textilfabrik) för att upplåtas åt en enskild industriidkare som i huvudsak sysselsatte kvinnlig arbetskraft. Regeringsrätten bortsåg från kommunens invändning att investeringen syftade till en förändring i den industriella strukturen och fastställde att kommunen överskridit sin kompetens då det inte är någon angelägenhet för kommunen att tillhandahålla industrilokaler åt enskilda näringsidkare.

I RÅ notis 1966 I:129 upphävde Regeringsrätten ett kommunfullmäktigebeslut att uppföra en industribyggnad (konfektionsfabrik) för att upplåtas åt en enskild industriidkare i utbyte mot att denne åtog sig att ta emot elever från en lokal yrkesskola. Regeringsrätten fastställde att kommunen överskridit sin kompetens då det inte är någon angelägenhet för kommunen att tillhandahålla industrilokaler åt enskilda näringsidkare.

Från huvudregeln om förbud mot understöd till enskild näringsidkare får undantag göras vid vad som kan bedömas utgöra ”*synnerliga skäl*”. Således tillåts i rena undantagsfall sådana stödåtgärder som annars skulle vara otillåtna. Som synnerliga skäl för stöd till enskild näringsidkare har i praxis bl.a. förekommit stöd till transportföretag och lanthandel i glesbygd.^[11] Vidare har t.ex. stöd till hotellrörelse tillåtits på orter där hotell annars har saknats^[PC1].

Enligt 11 kap. 6 § regeringsformen samt 3 kap. 16 § KL får värden av en kommunala angelägenheter med vissa undantag överlämnas till andra utförare. Sker överlämnandet till bolag i vilket en kommun innehar samtliga aktier skall enligt 3 kap. 17 § KL, det kommunala ändamålet med verksamheten fastställas av fullmäktige. Detta kan ske genom att fullmäktige antar bolagsordning för bolaget eller på annat sätt^[12]. Bolagsordningen kommer därigenom att ange de rättsliga ramarna inom vilka bolagets styrelse har att agera vid sin förvaltning av de överlämnade kommunala angelägenheterna.

Enligt 3 kap. 17 § KL skall fullmäktige vidare, innan värden av en kommunal angelägenhet överlämnas till ett helägt kommunalt aktiebolag, se till att i statuterna för bolaget intas att fullmäktige får yttra sig innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas^[13]. Dyliga yttranden i för bolagen principiella frågor skall enligt senare praxis kunna laglighetsprövas av domstol, varvid kommunernas bolagsverksamhet således underkastas en formell kontroll samt en demokratisk prövning.

Det huvudsakliga syftet med de ovan redovisade bestämmelserna i 3 kap. 17 § KL är enligt doktrinen^[14] bl.a. att så långt som möjligt förhindra att kommunala bolag används som tillflykt för icke kompetenslig kommunal verksamhet.

Yttrande

Örebro kommun och Örebroporten Fastigheter AB har beretts tillfälle att yttra sig över en promemoria med en preliminär bedömning som upprättats i ärendet, men genom likalydande skrivelser, var för sig meddelat att de, med hänvisning till att saken kan komma bli föremål för prövning av domstol eller annan myndighet, beslutat att avstå från att avge yttrande i ärendet.

Bedömning

Konkurrenskommissionen är en oberoende expertgrupp som uppmärksammar och motverkar fall där offentliga organ genom överträdelse av lag, genom subventioner eller genom att sammanblanda myndighetsutövning med annan verksamhet, snedvrider konkurrensen.

Av kommunallagen följer ett antal begränsningar i kompetenshänseende för vad kommuner och kommunala företag får ägna sig åt. Direkt ekonomiskt stöd till enskilda näringsidkare i form av borgen, lån eller andra försträckningar är normalt inte förenligt med den kommunala kompetensen. Att med stöd av kommunala medel förvärva fastigheter eller byggnader för att sedan hyra tillbaka dessa till säljaren (s.k. *sale-and-leaseback*) eller att

uppföra byggnader för enskilda näringsidkares behov har i rättspraxis heller inte ansetts förenligt med den kommunala kompetensen. Dessutom är angivna stödåtgärder generellt sett ägnade att snedvrیدا förutsättningarna för konkurrensen mellan olika företag samt inbjuder till osund konkurrens mellan kommuner om företagen och medför ofta förluster för skattebetalarna.

Enbart om stödet ges en generell utformning som allmänt näringslivsstödjande insatser (såsom områden för småindustri eller hantverkshus) kan detta vara förenligt med kravet på konkurrensneutralitet.

Kontrollen av att kommunerna inte ägnar sig åt icke kompetensenlig verksamhet sker bland annat genom den rätt som medgivits kommunmedlemmar att överklaga kommunala beslut. Innan vården av en kommunal angelägenhet överlämnas till ett av kommunen ägt bolag skall kommunfullmäktige nämligen fastställa det kommunala ändamålet med bolaget på ett sätt som inte lämnar utrymme för icke kompetensenlig verksamhet. Bolagets styrelse skall därefter driva verksamheten inom de ramar som fastställts av kommunfullmäktige samt se till att kommunfullmäktige bereds särskild möjlighet att yttra sig innan varje beslut som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas av bolaget. Ett sådant yttrande kan senare överklagas av kommunmedlem, varvid kompetensenligheten av bolagets åtgärder således kan bli föremål för laglighetsprövning i domstol.

I det aktuella fallet har kommunfullmäktige i Örebro fastställt det kommunala ändamålet för Örebroporten till att ”*komplettera marknadens utbud av kontors- och industrilokaler för att tillgodose kommunens näringspolitiska intresse av god tillgång på denna typ av lokaler*”, vilket även har fastställts genom bolagets bolagsordning.

Det kan ifrågasättas om ändamålsstadgandet i sin nuvarande form överensstämmer med kommunallagens strikta begränsning av vad ett kommunalt bolag får ägna sig åt. Oaktat detta har styrelsen för Örebroporten beslutat att från ett företag på orten förvärva en redan befintlig industrianläggning som genom ett s.k. sale-and-leasebackförfarande omgående skall hyras ut till säljarföretaget. Örebroporten har även beslutat att låta uppföra en tillbyggnad för 25 miljoner kronor som skall upplåtas tillsammans med anläggningen i övrigt. Efter den tioåriga hyrestidens utgång skall säljaren ha rätt att köpa tillbaka hela fastigheten, inklusive tillbyggnaden, till bokfört restvärde efter avskrivning.

Det aktuella förvärvet av en befintlig fastighet jämte uppförandet av en tillbyggnad för säljarföretagets räkning kan knappast anses utgöra någon sådan komplettering av marknadens utbud av kontors- och industrilokaler som anges i bolagsordningen för Örebroporten och det har i ärendet inte ens påståtts att Örebro kommun eller de inblandade kommunala bolagen skulle behöva den aktuella industrianläggningen för eget behov. Beslutet att låta förvärva och bygga till den aktuella fastigheten kan mot denna bakgrund knappast anses uppfylla någon sådant allmänt *näringspolitiskt intresse* som kommunen kan ägna sig åt, utan torde strida mot såväl kommunallagen som bolagsordningen för Örebroporten. Trots affärens principiella vikt har frågan emellertid inte underställts kommunfullmäktige i Örebro för yttrande. Föreskrift om sådant yttrande har i strid mot gällande reglering i lag heller inte införts i bolagets statuter.

Den mellan parterna avtalade hyresersättningen har med hänsyn till s.k. affärssekretess förklarats hemlig men av en reservation i samband med Örebroportens styrelsebeslut framgår i vart fall att hyran kan anses ha satts lågt.

Vid en sammantagen bedömning framstår det som om det huvudsakliga syftet med förvärvet av industrianläggningen istället har varit att förse säljarbolaget med likvida medel.

Örebroportens beslutade investeringar i industrifastigheten Örebro/Klädeshandlaren 2 innefattar således sådant otillåtet stöd som avses 2 kap. 8 § andra stycket kommunallagen. Några synnerliga skäl har enligt tillgängliga protokoll och andra handlingar inte åberopats som skäl för besluten att genomföra det aktuella förvärvet respektive byggnadsprojektet.

Arbetsmarknadsskäl utgör - som redovisats ovan - inte några sådana synnerliga skäl som krävs enligt lag. De sammanlagda kommunala investeringarna och därmed sammanhängande ekonomiskt risktagande på omkring 43 miljoner kronor utgör därmed otillåtet stöd till enskild näringsidkare.

Genom de således beslutade åtgärderna till stöd för ett enskilt företag synes Örebroporten, och ytterst Örebro kommun ha överskridit den kommunala kompetensen och därmed – förutom att skattebetalarna i kommunen har ådragits onödiga kostnader – skadat förutsättningarna för konkurrensen inom näringslivet.

- ^[11] Örebroporten Fastigheter AB med registreringsnummer 556167-8276 registrerades av Patent- och registreringsverket (PRV) den 7 augusti 1974; Nuvarande firma registrerades 26 augusti 2003. Gällande bolagsordning antogs av kommunfullmäktige i Örebro den 11 augusti och registrerades hos PRV den 26 augusti 2003. Tidigare firma har varit Industribyggnadsbolaget Örebro AB. Bolagets registrerade aktiekapital uppgår till 10,8 miljoner kronor. Ändamålsstadgandet enligt gällande bolagsordning ersatte genom beslutet den 11 augusti 2003 en tidigare bestämmelse med följande lydelse: *"Bolaget har tilländamål med sin verksamhet att främja en god lokalhållning åt småindustri och hantverk, och att genom information och marknadsföring på kommunens uppdrag lämna näringslivet en god service i frågor om mark- och lokalutnyttjande"*.
- ^[12] Vid sammanträdet den 12 augusti 2003 informerades styrelsen om att *"En preliminär uppgörelse finns om förvärv av fastigheten för 18 mkr med tillträde 1 oktober 2003. Hyreskontrakt skall tecknas på 10 år. Värme, el och vatten ingår ej i hyran, ett optionsavtal skall tecknas där hyresgästen har rätt att köpa tillbaka fastigheten efter 10 år och där Örebroporten har rätt att sälja tillbaka fastigheten efter 10 år"*, samt beslutade förvärva den aktuella fastigheten.
- ^[13] Johnson Pump AB (publ.) med registreringsnummer 556014-2571 är noterat vid Stockholms fondbörs på den s.k. O-listan och omsatte 663,7 miljoner (kronor år 2002). Bolaget har ett registrerat aktiekapital på drygt 69 miljoner (69.041.120) kronor.
- ^[14] Örebroporten beslutade vid sammanträdet den 4 september 2004 att från det kommunala företaget Örebromark AB förvärva det hittills vilade företaget Örebro Rådhus AB.
- ^[15] Örebro Rådhus AB under namnändring till Klädeshandlaren AB med registreringsnummer 556619-5185 registrerades av Patent- och registreringsverket (PRV) den 1 december 2001; Bolaget har enligt bolagsordningen som föremål för sin verksamhet att *"förvalta fastigheter och värdepapper samt därmed förenlig verksamhet"*. Nuvarande firma registrerades den 8 februari 2002. Gällande bolagsordning antogs den 18 december 2001. Tidigare firma har Startplattan 41430 AB. Bolagets registrerade aktiekapital uppgår till 100.000 kronor.
- ^[16] Av en reservation i styrelsen för Örebroporten den 12 augusti samt (hänvisningsvis) den 15 september 2003 framgår emellertid att hyresnivån enligt reservantens mening är låg: *"... den enligt min mening låga hyresnivån..."*.
- ^[17] Mellan parterna har det samma dag, den 15 september 2003, tecknats två i allt väsentligt likalydande optionsavtal; det ena avtalet anger att lösen skall kunna ske så att under perioden den 1 oktober till den 15 november 2013 Johnson Pump AB har rätt att köpa och Örebroporten har skyldighet att sälja aktuellt aktieinnehav i Klädeshandlaren AB; medan det av det andra avtalet framgår omvänt förhållande gäller under perioden den 16 november till den 31 december 2013, nämligen att Örebroporten har rätt att sälja medan Johnson Pump AB har skyldighet att köpa nämnda aktier.
- ^[18] Samtal den 18 februari 2004 med inskrivningsmyndigheten i Eksjö, såvitt myndigheten ankommer finns någon ansökan om lagfart inte noterad tiden före och fram till och med den 13 februari 2004.
- ^[19] Se 20 kap. 2 § jordabalken.
- ^[110] Se även liknade avgöranden publicerade i RÅ 1966 I 25, RÅ 1989 not. 78 samt i RÅ 1973 A 52.
- ^[111] Rättsfallen RÅ 1968, K 283, RÅ 1979 AB 538 (stöd till taxirörelse) RÅ 1979 AB 12 (stöd till rederi) samt RÅ 1970 C 260 (stöd till lanthandel).
- ^[112] Enligt 2 kap. 4 § aktiebolagslagen (1975:1385) skall föremålet för ett aktiebolags verksamhet, angivet till sin art, anges i bolagsordningen för bolaget. Jämlikt förarbetena till kommunallagen (prop. 1990/91:117, s. 160 ff.) bör det kommunala ändamålet med verksamhet som sker genom kommunala bolag fastställas i bolagsordningen, men ändamålet kan även fastställas på annat sätt, genom t.ex. särskilda ägardirektiv. Det kommunalrättsliga kravet på angivande av "det kommunala ändamålet med verksamheten" skiljer sig något från vad som krävs enligt aktiebolagslagen (föremålet för verksamheten) i det att i "det kommunala ändamålet" även omfattar den kommunala målsättningen eller avsikten med verksamheten som skall bedrivas i bolagsform. Detta mål får inte avvika från de grundsatser som gäller för övrig kommunal verksamhet enligt den kommunala kompetensen, däribland förbudet mot stöd till enskild näringsidkare.
- ^[113] 1991 års kommunallag (KL) trädde i kraft den 1 januari 1992. För äldre företag, d.v.s. företag till vilka en kommun eller ett landsting har överlämnat någon angelägenhet före lagens ikraftträdande, anger övergångsbestämmelserna att föreskrifterna i 3 kap. 17 och 18 §§ KL om bl.a. krav på obligatoriskt yttrande från kommunfullmäktige i vissa frågor skall tillämpas från och med den 1 januari 1993 också på sådana företag.
- ^[114] Lindqvist, Kommunala befogenheter, fjärde upplagan 1993, sid. 83 och 86 f.; Paulsson m.fl. Den nya kommunallagen, 1992, sid. 148 f; Ds 1992:111, Kommunerna som företagsledare, sid. 21.

[PC1] I betänkandet med förslag till ny kommunallag föreslog Kommunallagskommittén att individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare liksom tidigare^[1] skulle kunna få lämnas om det var nödvändigt för att motverka större arbetslöshet i kommunen eller landstinget och stödet kunde antas ha avsevärd betydelse för att motverka arbetslösheten eller om det förelåg andra *"särskilda skäl"*^[1].

I propositionen till ny kommunallag godtog regeringen inte kommitténs förslag till utformning av bestämmelsen om individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare. I propositionen⁽¹⁾ uttalades istället att det är främst en statlig angelägenhet att medverka till en från samhälls synpunkt lämplig lokalisering av näringslivet⁽¹⁾. Föredragande departementschefen anför bl.a. *"Det är av olika regionalpolitiska skäl inte heller lämpligt att kommunerna engagerar sig i enskilda företag med direkt stöd. De internationella överenskommelser som Sverige på senare år slutit ger ytterligare grund för att inte tillåta konkurrensnedvridande stödåtgärder till företag. Individuellt inriktat stöd bör få förekomma endast i undantagsfall. Detta bör i lagen komma till uttryck genom att det skall krävas synnerliga skäl för sådant stöd"*. I specialmotiveringen till 2 kap. 8 § andra stycket,⁽¹⁾ angavs som exempel på synnerliga skäl att verksamheten har en anknytning till befintlig kommunal verksamhet t.ex. stuveriverksamhet i kommunalägda hamnar, att understöd till enskilda näringsidkare kan vara nödvändigt för att garantera en minimistandard av kommersiell service för hushållen samt för att trygga tillgång till hotell i kommunen⁽¹⁾. Vad gäller arbetslöshet angav departementschefen följande: *"Tidigare åberopades ofta rådande eller befarad arbetslöshet som motiv för att tillåta kommunala ingripanden i det egentliga näringslivet. Regeringen har nyligen lagt fram en proposition om näringspolitik för tillväxt (prop. 1990/91:87). I denna framhålls bl.a. den fortsatta strukturomvandlingens betydelse för landets framtida ekonomiska resurser och att den typ av uppehållande företagsstöd som tillämpades under 1970-talet inte längre är lämpliga. Allmänt sett gäller alltså en restriktiv syn på kommunala stödinsatser gentemot enskilda företag. När det gäller avgränsningen av tillåtna insatser måste dock rättstillämpningen kunna anpassas till samhällsutvecklingen. Vad som skall ligga i begreppet synnerliga skäl kan således komma att förändras beroende på utvecklingen i samhället"*.

Vid konstitutionsutskottets behandling av förslaget till ny kommunallag yrkade några motionärer att de i 2 kap. 8 § andra stycket KL föreslagna möjligheterna till individuellt stöd till enskilda näringsidkare skulle utgå. Som skäl härför anfördes bl.a. att ett sådant stöd kunde föra med sig olika negativa effekter och att därför kommunernas kompetens på detta område borde inskränkas. Utskottet fann dock ej skäl att frångå propositionsförslaget i denna del och anslöt sig därvid till att de i förslaget uppställda kraven på "*synnerliga skäl*" istället för "*särskilda skäl*" på ett godtagbart sätt fick anses återspegla den restriktiva synen på detta område⁽¹⁾.

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
s